

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNERĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

LATVIJAS BŪVNIECĪBAS NOZARES ēnu ekonomikas mazināšana

Gints Miķelsons,
Latvijas Būvuzņēmēju partnerības vadītājs

30.06.2021.

DROŠĪBA KVALITĀTE ILGTSPĒJA

Būvniecība starp TOP 5 Latvijas ekonomikas nozarēm

COVID-19

Latvijas tautsaimniecības nozaru galvenie rādītāji 2020.gadā

	Aizņemtās darbvietas		Vidējā bruto alga (EUR)	Pievienotā vērtība / IKP, (milj. EUR)		Patērētās preces un pakalpojumi, (milj. EUR)		Nodokļu maksājumi (milj. EUR)		.. t.sk. samaksātais VSAOI+IIN (milj. EUR)	
(A) Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	21 980	2,5%	1 082 €	1 107	4,3%	2 073	7,4%	162	1,7%	178	3,4%
(B) Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	3 125	0,4%	1 289 €	n/d	n/d	n/d	n/d	24	0,3%	23	0,4%
(C) Apstrādes rūpniecība	111 263	12,5%	1 109 €	3 114	12,2%	6 516	23,2%	854	8,9%	633	12,1%
(D) Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un ūdensapgāde	11 679	1,3%	1 413 €	n/d	n/d	n/d	n/d	391	4,1%	89	1,7%
(E) Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana	7 681	0,9%	1 137 €	n/d	n/d	n/d	n/d	102	1,1%	48	0,9%
(F) Būvniecība	62 544	7,0%	1 130 €	1 779	7,0%	4 435	15,8%	260	2,7%	334	6,4%
(G) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; aukstuma un siltuma piegāde	140 465	15,8%	999 €	3 668	14,4%	2 829	10,1%	3 083	32,2%	698	13,3%
(H) Transports un uzglabāšana	71 005	8,0%	1 068 €	1 879	7,4%	3 436	12,2%	527	5,5%	379	7,2%
(I) Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	28 295	3,2%	726 €	361	1,4%	399	1,4%	121	1,3%	76	1,5%
(J) Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	36 085	4,1%	1 866 €	1 423	5,6%	1 006	3,6%	556	5,8%	361	6,9%
(K) Finanšu un apdrošināšanas darbības	16 739	1,9%	2 161 €	709	2,8%	707	2,5%	289	3,0%	230	4,4%
(L) Operācijas ar nekustamo īpašumu	28 031	3,2%	953 €	3 263	12,8%	1 079	3,8%	317	3,3%	131	2,5%
(M) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	39 931	4,5%	1 353 €	n/d	n/d	n/d	n/d	400	4,2%	242	4,6%
(N) Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbības	38 694	4,4%	1 037 €	n/d	n/d	n/d	n/d	262	2,7%	165	3,2%
(O) Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā nodrošināšana	63 055	7,1%	1 371 €	2 097	8,2%	851	3,0%	1 022	10,7%	804	15,3%
(P) Izglītība	99 670	11,2%	913 €	1 305	5,1%	399	1,4%	223	2,3%	200	3,8%
(Q) Veselība un sociālā aprūpe	72 191	8,1%	1 211 €	1 199	4,7%	528	1,9%	407	4,3%	386	7,3%
(R) Māksla, izklaide un atpūta	23 810	2,7%	931 €	428	1,7%	284	1,0%	140	1,5%	79	1,5%
(S) Citi pakalpojumi	12 984	1,5%	935 €	n/d	n/d	n/d	n/d	107	1,1%	77	1,5%
KOPĀ	889 227	100,0%	1 143 €	25 501	100,0%	28 131	100,0%	9 561	100,0%	5 250	100,0%

Būvnozares prognoze 2028

Nr.	Būvniecības jomas/finanšu segmenti	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Kopā
1	ES fondi 2014-2020	400	200	100						700
2	Jaunie ES fondi 2021-2027 (RRF, MMF)	0	350	500	650	850	750	550	300	3 950
3	LV public finansējums (valsts, pašvaldības,	1200	1200	1200	1200	1000	1000	1000	1000	9 700
4	Komercsektors, top projekti	400	300	300	300	300	300	300	300	2 750
5	Eksporta pakalpojumi un produkcija	400	400	400	400	400	500	500	500	3 750
6	Privātais sektors	400	400	500	500	500	400	400	400	3 900
	Kopā, M EUR	2 400	2 450	2 500	2 550	2 550	2 550	2 350	2 100	17 350
	Izmaiņas %	0%	2%	2%	2%	0%	0%	-8%	-11%	

Avots: LBP prognoze ņemot par pamatu FM/EM investīciju programmas un prognozes

Publiskais pasūtījums ~60-70%

Nozarei nedraud pārkāršana pie ~2,5 mljrd. EUR/gadā (ja **vienmērīgs sadalījums**)

Būvnozares ēnu 1. piegāde

- 2015 būvniecības nozares ēnu ekonomikas pētījums
- 2016 Valdības & nozares sadarbības memorands
- 2017 EDLUS risinājumi lielajos būvlaukumos
- 2018-2019 Ģenerālvienošānās par minimālo atalgojumu
- 2020 Ģ.V. & VEDLUB Lielie dati valsts pārvaldei

Ēnu ekonomikas index no 40% (2015) ↓ 28,7% (2020)

Ēnu faktori

- Nodokļu politika & maksāšanas kultūra, attieksme
- Privātā segmenta zemā maksātspēja
- Publisko iepirkumu zemākā cena un apakšuzņēmēju ķēdes
- Motivācija & konkurence
- Skaidras naudas darījumi
- Kontroles pasākumi

Būvniecības klienti

Lielie
Vidējie
Mazie

12 ministriju valsts kapitālsabiedrības, PAP, aģentūras
Top 30 nekustamo īpašumu attīstītāji, kopā līdz 50

110 pašvaldības un to kapitālsabiedrības, ~50 komercattīstītāji,
~ 50 lielle komersanti, kopā līdz 300

Jebkurš komersants vai privātpersona, 2020. gadā ~ 35
000 būvatļaujas

**Kopējais vidējo un lielo pasūtītāju skaits:
~350 publiskie, ~500 komerc., *n* tūkstoši privātie**

Būvkomersanti

Lielie
Vidējie
Mazie

Apgrozījums virs 10 mlj. EUR gadā pašu spēkiem kopējais apgrozījums 32%, Top 30 uzņēmumi ~50% tirgus apgrozījums, ~1% skaits, jeb 190 uzņēmumi >50 darbinieki, BISā 100 1 & 2 klase komersanti, ~50% nodokļu maksājumi

1-10 M Eur apgrozījumu veido 42%, ~ 11%, jeb 1300 uzņēmumi 10 līdz 50 darbinieki, BISā ~1550 komersanti, 33% nodokļi

Līdz 1 M Eur apgrozījumu veido 26%, ~87%, jeb 10k (no kuriem ~8k nemaksā VSOAI), līdz 10 darbinieki (reāli ~3-5k uzņēmumi), BISā ~2600 komersanti, kopā samaksā 17% soc nodokļos

Kopējais skaits ~6 000 būvkomersanti

Būvnozares ēnu segmenti

Privātie

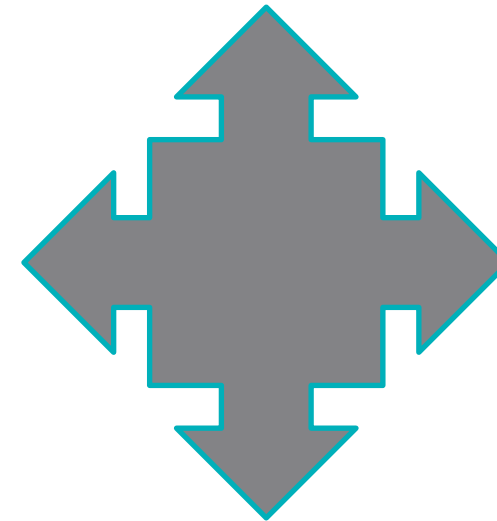

Publiskais

Komercsektors

Aplokšņu algas

Korupcija

Ienākumu
neuzrādīšana

Darbinieku neuzrādīšana

Atziņas pēc pētījumiem

- Pandēmijas & ekonomiskās krīzes laikā ēnu indekss ir krities
- Būvnozares vidējais atalgojums turpina augt
- Stundu apmaksas deklarēšana & nodokļu reformas ietekme
- ~50% iedzīvotāji uzskata, ka nozares risinājumi ir efektīvi
- Būvnieki atzīst, ka ĢV. un EDLUS nav radījuši ieguvumus biznesam
- Būvnieki atzīst, ka ĢV un EDLUS ir radījusi slogu

Secinājumi

- 2020 ieviestie ĢV un EDLUS risinājumi strādā
- Ēnu ekonomikas monitorings -> segmentos & lielajos datos
- Publiskā pasūtījuma apjomi & PIL nodokļu kritēriji
- Aplokšņu algu monitorings & kontrole
- Privātā segmenta motivējošie risinājumi

Mērķis: Būvnozares ēnu index 2025 < 25%

Kontakti

Gints Miķelsons,
Latvijas Būvuzņēmēju partnerības vadītājs

K.Ulmaņa gatve 119, Mārupe

birojs@latvijasbuvnieki.lv

+371 25733544

/BuvuznemejuPartneriba

@Buvuznemeji

